

SAMMANSTÄLLNING AV UTSKOTTENS OCH ALLMÄNNA FÖRVALTNINGENS UTREDNINGAR OCH ÅTGÄRDER MED ANLEDNING AV OBSERVATIONERNA OCH REKOMMENDATIONERNA I UTVÄRDERINGSBERÄTTELSEN

Social- och hälsovårdsutskottet 8.9.2021 § 55

Social- och hälsovårdsutskottets utlåtande om utredningarna som revisionsutskottet begärt angående budgeten 2020

1. Revisionsutskottet är bekymrat över ökningen och utvecklingen av utgifterna för barnskydd. Kan familjernas välbefinnande och kostnadstrenden påverkas genom förebyggande arbete?

Tjänsterna för barn och familjer består av barnskydd och andra familjetjänster. I en jämförelse av medelstora kommuner (2020) är kostnaderna för dessa tjänster cirka 7 procent av kostnaderna för social- och hälsovården och 16 procent av kostnaderna för socialsektorn (kostnader för barnskydd 13 %). Kostnaderna för tjänsterna för barn och familjer i Grankulla var de näst lägsta bland städerna i jämförelsen av medelstora kommuner 2020, 187 euro per invånare och sammanlagt 1,5 miljoner euro.

En utredning från 2019 visar att de främsta orsakerna till att ungdomar placeras utanför familjen ansluter till självdestruktivt beteende och rusmedelsbruk bland ungdomarna själva. Verksamheten fokuserar på att finna verktyg att förbättra välmående hos barn, unga och familjer samt att förebygga och tidigt ingripa i problem. Familjearbetet ger stöd särskilt för barnfamiljer, och familjecenterverksamheten utvecklas på ett mångprofessionellt och sektorsövergripande sätt i syfte att ge stöd till barn, unga och familjer. Att främja integration ingår också som en viktig del i detta arbete.

Grankullas Valfärdsplan för barn och unga 2021-2023, Program för förebyggande rusmedelsarbete 2018–2022 och Program för integrationsfrämjande 2018–2022 stöder utvecklingen av verksamheten liksom det gemensamma utvecklingsarbetet i Västra Nyland.

2. Revisionsutskottet frågar hur social- och hälsovårdssektorn avser att fortsätta de metoder och åtgärder som befunnits vara bra under coronapandemin.

Arbetet i sektorn utförs huvudsakligen som närarbete eftersom vård och omsorg förutsätter möten med klienter. Även i socialarbetet behövs ofta fysiska möten-, och inom tandvården är de nödvändiga. Inom äldreomsorgen har servicehandledning och rådgivning givits per telefon som under normala förhållanden men ofta kräver utöver vård och omsorg också bedömningen av servicebehovet ett möte mellan klienten och personalen.

Under coronapandemin har det varit möjligt att väsentligt förbättra användningen av digitala tjänster inom hälsovården. Ibrukttagandet av Apotti våren 2020 bidrog till utvecklingen. Distansmottagningar via telefon, video och kontakt som inte sker i realtid (Maisa) har gjort det möjligt för kommuninvånarna att hantera olika ärenden i anslutning till hälsovården (hälsokontroller, öppen vård, mentalvårds- och missbruksarbete, rehabilitering) även då coronapandemin var som svårast. Verksamhets sättet har visat sig vara kundorienterat och förmodligen också kostnadseffektivt (t.ex. kostnader för lokaler). Sedan tjänsten Maisa togs i bruk 24.4.21 har klienterna kunnat ta kontakt dygnet runt.

Som stöd för att sköta ärenden på distans har klienterna och personalen tillgång till allt fler digitala vägar för själv- och egenvård, bedömning av hälsorisker samt med att förändra vanor

mm. Med avseende på riskindikatorer har e-hälsokontrollen STAR mer framträdande tagits in i vården av patienter som omfattas av modellen för hälso nytta eller patienter med högt servicebehov och erbjuder ett bra verktyg för att bedöma vårdplanen. I anslutning till coronapandemin har också flera program för kommuninvånare och/eller yrkesfolk som HNS har samordnat tagits i bruk till för coronaprovtagning och tidsbokning för provtagning, tidsbokning för vaccination och smittspårning. Kostnaderna för att använda programmen är höga och uppskattningen av användningsbehovet är kopplad till epidemisituationen. Smittskydds- och vaccinationsverksamhet bör planeras för framtida behov, inkl. beredskap för storskaliga vaccinationer för hela befolkningen som kommer att behövas under de kommande åren.

E-tjänster och digitalisering av tjänster ingår i social- och hälsovårdsministeriets riktlinjer om logiken i de framtida social- och hälsovårdscentralernas tjänster och kommer även i fortsättningen att vara utgörande ett framträdande element i servicedesignen. Coronapandemin har medfört utmaningar för att svara på klienternas servicebehov på ett ändamålsenligt sätt vid rätt tidpunkt. Också i Grankulla har ett uppdämt vårdbehov uppkommit men inte i samma utsträckning som i städer där den icke-brådskande vården praktiskt taget måste avbrytas och klienterna väntar på att få tid till en läkare. Som en lösning på köbildningen har Grankullas nya teammodell inom den öppna sjukvården specifikt fokuserat på att inleda behandlingen av patienten och hans ärende genast från den första kontakten. Klienterna har en egen, namngiven vårdansvarig och stödet från ett mångprofessionellt team. Patientens ärende hanteras av den yrkespersonen som är bäst lämpad att lösa patientens problem med sin yrkeskompetens. Teammodellen har pilottestats under pandemin inom tjänsteprocesserna för episodklienter. Resultaten har varit goda, bl.a. har tillgången till vård förbättrats och hälsocentralen har i praktiken ingen kö. Teammodellen kommer att vidareutvecklas för att fungera bättre för att identifiera olika kundsegment av patienter med högt servicebehov och på att skapa, implementera och leda vårdprocesser. Utvecklingsarbetet är kopplat till social- och hälsovårdsministeriets projekt om framtidens hälsocentral som kommer att genomföras i Grankulla som en del av det gemensamma utvecklingsarbetet inom Västra Nylands välfärdsområde.

Belastningen hos barnfamiljer och unga under pandemin har identifierats. Kompetensen för förebyggande arbete i skolorna, rådgivningen och mentalvårdstjänsterna har utökats genom utbildningssamarbete (CoolKids, IPT-A-utbildning). Därtill har utvecklingen av känslö- och interaktionsfärdigheter betonats i skolorna bl.a. genom projektet Skolskick (bildningen). Samtidigt har trycket att lokalt tillhandahålla mentalvårdstjänster på medelnivån ökat. Samarbetet med den specialiserade sjukvården (modellen för ansvarspår inom den specialiserade sjukvården, även inom Västra Nyland) fortsätter och målet är att vidareutveckla sådana goda och lokala samarbetsmodeller för barn och unga med neuropsykiatriska symtom som är samordnade med verksamhetssätten inom Nylands sjukvårdsdistrikt och Västra Nyland.

PDCA-ramverket för smidig utveckling i linje med LEAN-tankesättet som har implementerats inom social- och hälsovården under tidigare år har skapat en god grund för förändringsprojekten inom sektorn.

Personalmöten på distans inom både nätverks- och utbildningsverksamheten kommer att användas selektivt även i framtiden, vilket minskar behovet av att fysiskt ta sig till olika möten och användningen av arbetstid för förflyttningarna.

3. Revisionsutskottet frågar hur ändamålsenligheten och genomslaget hos avtal om köp av tjänster bedöms.

Medlen för att övervaka och följa upp avtal om köp av tjänster fastställs separat i varje avtal. Minimikravet är att serviceproducenterna ska ha de myndighetstillstånd och planer för egenkontroll som produktionen av tjänsterna förutsätter.

Under avtalsperioderna kan vi be klienter som omfattas av inköpstjänsterna och/eller deras anhöriga att besvara kundenkäter eller ge respons på annat sätt. Respons kan också ges på eget initiativ och fritt formulerad. Som beställare kan staden göra kontrollbesök eller utföra en revision av verksamhetsenheten vid en verksamhetsenhet inom social- och hälsovården som producerar tjänster. Det är också möjligt att få tillgång till dokumentförvaltning och bokföring av särskilda skäl. Om avtalsbrott eller brister upptäcks kan staden skicka en rättelseuppmaning eller reklamation till serviceproducenten. I vissa avtal om köp av tjänster har en prissänkning eller ett avtalsvite som betalas av serviceproducenten fastställts för situationer som anges skilt i avtalet. Sådana situationer kan till exempel omfatta betydande brister i tjänstens kvalitet eller tillgänglighet eller brister i att svara på en reklamation.

4. Revisionsutskottet önskar att utlåtandena om hälsokontrollen för 70-åringar innehåller de konkreta åtgärderna, genomförarna och tidtabellen för kontrollen.

Beslut om att införa hälsokontroller för äldre fattades i december 2019, strax innan coronapandemin började. Verksamhetsmodellen i den ursprungliga planen bestod av en traditionell mottagning med kartläggning av hälsa och funktionsförmåga samt främjande av välmående. Samtidigt-beaktades insikten att hälsogranskningar för friska vuxna till och med kan vara till skada. Den uppskattade mängden vårdarbete uppgick till minst 150 timmar per år och läkararbetet till 10–20 timmar per år, vilket sannolikt riktas till välmående patienter med låg risk. Verksamhetsmodellen var tänkt att införas efter ibruktagandet av klient- och patientdatasystemet Apotti.

För närvarande har fyra månader gått sedan Apotti togs i bruk, och etableringen av flera verksamhetsmodeller som behövs för det dagliga arbetet pågår fortfarande. Samtidigt pågår arbetet med att skapa en process på mottagningen för klienter med omfattande vårdbehov. Processen kan redan i detta skede bedömas vara ett mer effektivt och ändamålsenligt sätt att genomföra en hälsokontroll. Den nya modellen bygger på en e-hälsokontroll (STAR) och de coachningsprogram den erbjuder, som ger klienten en bedömning av sina levnadsvanor och välmående med rekommendationer för hälsan som helhet samt mer detaljerade rekommendationer med utgångspunkt i klientens svar inom de olika ämneskategorierna. Den elektroniska hälsokontrollen (STAR) ger klienterna verktyg att förbättra sitt eget hälsotillstånd och följa det på lång sikt. Med hjälp av STAR kan klienterna sätta upp mål, delta i coaching och följa utvecklingen av sitt hälsotillstånd. Klienterna får personlig respons och i anslutning till den kan de erbjudas information om de tjänster som staden tillhandahåller och som stöder välmående.

Personer med förhöjd risk för problem med hälsan kontaktas av vårdpersonalen och får en hälso- och vårdplan och vid behov en medicinsk helhetsbedömning av en läkare. Den planerade verksamhetsmodellen fokuserar mycket effektivt på patienter med riskfaktorer för hälsan och/eller funktionsförmågan eller för försämrad hälsa. Processens skala kan också anpassas för hälsokontroller av närståendevårdare och arbetslösa. En liknande verksamhetsmodell i processerna för hälsokontroller har verkställts i Helsingfors (Grabbarna i kondis, närståendevårdare) och Kajanaland (hälsokontroller av arbetslösa). Verksamhetsmodellen kommer sannolikt att tas i bruk vid årsskiftet 2021–2022 i Grankulla eftersom processen för klienter med omfattande vårdbehov ännu pågår.

5. Revisionsutskottet rekommenderar att hälsokontroll av engångsnatur för Grankullabor som fyller 70 år blir etablerad.

Verksamhetsmodellen bedöms som en del av vården för klienter med omfattande vårdbehov och för andra klienter som får en hälsokontroll. Beslutet om att etablera verksamhetsmodellen fattas med utgångspunkt i bedömningen.

6. Revisionsutskottet påminner om att resurskartläggningen inte genomfördes förrän fem år efter den föregående utredningen 2015.

Antalet personer bosatta i andra kommuner som har valt att registrera sig som klienter på Grankulla hälsostation samt användningen av tjänsterna som helhet följs upp kvartalsvis och årligen i samband med upprättandet av budgeten. Korrigering åtgärder t.ex. för att säkra resurserna av hälsovårdare och läkare samt psykologtjänster inom rådgivningen har gjorts på årsbasis i anslutning till upprättandet av budgeten.

7. Revisionsutskottet rekommenderar att genomslaget av Grani Närhjälps verksamhet bedöms.

Genomslaget av verksamheten bedöms under hösten 2021 i samarbete med Grani Närhjälp.

Revisionsutskottets utvärderingsberättelse för år 2020

Revisionsutskottet ska enligt 121 § i kommunallagen bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Resultaten av bedömningen förs fram i utvärderingsberättelsen. Fullmäktige behandlar utvärderingsberättelsen i samband med bokslutet. Kommunstyrelsen ger fullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen föranleder.

Revisionsutskottet har behandlat utkastet till utvärderingsberättelse för år 2020 vid sina möten 30.3, 13.4, 27.4, 3.5 och 11.5.2021. Revisionsutskottet har 20.5.2021 § 33 godkänt och undertecknat revisionsutskottets utvärderingsberättelse för år 2020 och beslutat att föra den vidare till fullmäktige för kännedom. Fullmäktige beslutade vid sammanträdet 14.6.2021 § 31 att anteckna utvärderingsberättelsen för 2020 för kännedom.

Utvärderingsberättelsen, som är godkänd av revisionsutskottet, delas ut som **bilaga** och kan också öppnas via följande länk:

<https://kauniainen10se.oncloudos.com/kokous/202197-3-6351.PDF>

År 2020 har bildningen och småbarnspedagogiken varit fokusområde vid utvärderingen. Nedan behandlas iakttagelserna i utvärderingsberättelsen för samhällsteknikens del.

Uppföljning av observationerna och utvecklingsförslagen i föregående års berättelser

I denna punkt riktas inga av observationerna specifikt till samhällstekniken. I texten konstateras dock följande: *”Revisionsutskottet konstaterar att iakttagelserna i utvärderingsberättelsen för 2019 om att promemorior bör göras upp över tväradministrativa höranden inte har genomförts. Till följd av detta har de önskemål om fortsatt beredning som har framförts av de politiska beslutsfattarna inte beaktats i tjänsteinnehavarnas beredningsarbete.”* Samma konstaterande upprepas senare i utvärderingsberättelsen i punkt 6.3, där samhällstekniska sektorns verksamhet behandlas, så sektorns svar återfinns i anslutning till kommentarerna som riktas till sektorn.

Utfallet av åtgärderna för att uppfylla de strategiska målen 2019

Det strategiska målet 2.5. Detaljplaneändringen för stadshusområdet slutförs under fullmäktigeperioden.

Revisionsutskottets utvärdering:

Beslutsfattandet om planändringen har ännu inte slutförts.

- Kommentar: Förslaget till detaljplaneändring har gjorts upp och förts till beslutsfattande, men det remitterades för vidare beredning. Det har inte gått att finna förutsättningar för ett enhälligt beslut, så projektet överförs till det nya fullmäktiges mandatperiod.

Det strategiska målet 3.1. Stadsstrukturen utvecklas i enlighet med utvecklingsbilden för markanvändning och boende på ett sätt som stärker Grankullas identitet.

Revisionsutskottets utvärdering:

Verkställandet av åtgärderna är svårt att utvärdera utan tydliga målindikatorer. Vem övervakar verkställandet av åtgärderna?

- Kommentar: Måluppfyllelsen rapporteras i anslutning till delårsrapporterna och bokslutet till samhällstekniska utskottet, stadsstyrelsen och stadsfullmäktige. Bland indikatorerna finns antalet planer under beredning som omfattar skyddsbebyggningar, samt antalet planläggningsprojekt med AK-beteckning inom promenadavstånd från järnvägsstationen. I bokslutet ingår redogörelse för att inte en enda detaljplaneändring blev godkänd under 2020.

Det strategiska målet 3.2. Grankulla främjar hållbar utveckling.

Revisionsutskottets utvärdering:

Stadsfullmäktige godkände 15.6.2020 stadens resurssmarta färdplan för att uppnå målet för klimatneutralitet.

Kommentar: Här kan ytterligare konstateras att medan målen i färdplanen i huvudsak utgör större helheter med genomförande under fullmäktiges mandatperioder fram till 2030 och 2035, så sammanställer sektorerna årligen utsläppsminskande program, som förs till stadsstyrelsen för kännedom och där målen i färdplanen omvandlas till konkreta uppgifter och åtgärder. Rapporteringen om åtgärderna för att minska utsläppen ingår i stadens budgetuppföljning i anslutning till delårsrapporterna och bokslutet.

Det strategiska målet 3.3. De regionala MBT-målen för bostadsproduktion verkställs.

Revisionsutskottets utvärdering:

Målet (i snitt 80 bostäder/år) överskreds, de färdiga bostäderna uppgick till 289 st.

Kommentar: Man borde inte granska uppfyllelsen av MBT-målen för enskilda år, eftersom antalet färdiga bostäder särskilt i Grankulla varierar avsevärt från ett år till nästa. Av den här anledningen har också målet formulerats som "antal bostäder i genomsnitt per år". Bland mätarna finns också befolkningsantalets utveckling på årsnivå enligt ett medeltal för fem år. En motsvarande mätare torde vara motiverad att tillägga också för bostadsproduktionen. Räknat enligt det blir det årliga medeltalet för bostadsproduktionen i Grankulla under de senaste 5 åren (2016-2020) 118 st. per år.

Övrig utvärdering som gäller samhällstekniken

Utdrag ur utvärderingsberättelsen:

Stadsfullmäktige godkände 21.9.2020 avtalet om markanvändning, boende och trafik (MBT-avtalet) mellan kommunerna i Helsingforsregionen och staten

2020–2031. Samhällstekniska utskottet godkände avtalet för sin del och konstaterade att Grankulla inte på grund av stadens begränsade markegendom har möjlighet att förverkliga de planläggningsmål som staden åläggs i avtalet.

Revisionsutskottet instämmer och ber att uppmärksamhet ägnas åt målet. Revisionsutskottet anser dock att MBT-avtalet inte tar hänsyn till Grankullas geografiskt begränsade område.

Kommentar: Uppmärksamhet kommer också i fortsättningen att ägnas åt saken och liksom tidigare kommer staden i anslutning till beredningen av det nya MBT-avtalet att begära att de olika kommunernas olikheter och särdrag ska beaktas.

Utdrag ur utvärderingsberättelsen:

Målen för bostadsproduktion under avtalsperioden 2020–2023 i MBT-avtalet innebär för Grankullas del i medeltal 80 bostäder per år, av vilket 24 ska vara bostäder till rimligt pris och 14 ska omfattas av 40-årigt räntestöd och/eller specialgrupper.

MBT-målen för planläggning i Grankulla är en utmaning och förutsätter att de planläggningsprojekt som pågår kan föras vidare för godkännande som planerat. Bland bostadsproduktionen framskred under 2020 följande: Stationsvägen 10–14, Helsingforsvägen 10 (Raamattuopisto), Brandkårsvägen 9 (FBK:s område) samt Båtlänningsvägen 1. Under 2020 godkändes inte en enda detaljplaneändring. Det finns inga fler möjligheter för höghusprojekt i stadens planreserv.

Revisionsutskottet rekommenderar att potentiella markområden reserveras även för planläggning under kommande år.

Kommentar: Det nuvarande planläggningsprogrammet omfattar flera potentiella markområden som kan planläggas, men det beror på politiskt beslutsfattande om de förs fram och med vilket innehåll. Det finns anledning att klarlägga den politiska viljan i relation till planläggningsprojekten och deras inbördes prioritering under början av fullmäktigeperioden i anslutning till att stadens strategi, utvecklingsbild för markanvändning och planläggningsprogram uppdateras.

Utdrag ur utvärderingsberättelsen:

Staten kommer att börja bygga Esbo stadsbanan. Grankulla deltar i projektet under den förutsättningen att Grankullas andel av 27,5 miljoner euro inte överskrids. Därtill kommer kostnader för en cykelled som ska byggas längs stadsbanan. Revisionsutskottet anser att cykelledsprojektet är bra och stöder målet för klimatneutralitet.

Revisionsutskottet oroar sig över de ekonomiska effekterna av stadsbanan på Grankulla. Kostnaden för projektet är så hög att den motsvarar Grankullas investeringsprogram för tre år. Projektets kostnader täcks i praktiken med skatteinkomster. Under avtalsförhandlingarna gjorde stadens tjänsteinnehavare ett lovvärt försök att få avtalsparterna att se Grankullas perspektiv på projektets omfattning i förhållande till stadens storlek och fördelarna för invånarna.

Kommentar: Projektet är stort på Grankullas skala men man bör beakta att projektet får EU-stöd för planeringskostnaderna och man under de kommande åren kommer att kunna fakturera 50 procent av kostnaderna för genomförande av projektet som infrastrukturersättningar av de övriga HRT-kommunerna. Projektet ger också direkta fördelar för Grankullaborna i den lokala trafik- och stadsmiljön, och framför allt utgör det ett viktigt inslag i utvecklandet av det regionala trafiksystemet, vilket ligger i alla kommuners intresse inom Helsingforsregionen, också Grankullas.

Revisionsutskottet konstaterar att iakttagelserna i utvärderingsberättelsen för 2019 om promemorior som skulle göras upp över tväradministrativa höranden inte har verkställts. Därför har de önskemål i anslutning till den fortsatta beredningen som framfördes av de politiska beslutsfattarna inte beaktats i tjänsteinnehavarnas beredningsarbete.

Kommentar: Särskilt i anslutning till detaljplaneärenden har gemensamma diskussioner ordnats för stadsstyrelsen och samhällstekniska utskottet, i syfte att följa med framstegen i beredningen och att uttryckligen föra en fri gemensam diskussion om projekten utan att promemorior görs upp. Det har inte varit fråga om officiella höranden, för vilka promemorior ju alltid ska göras upp, utan avsikten har snarare varit att utbyta åsikter och tankar för att kunna nå en gemensam syn på saken inför kommande beslut. Politiska beslut styr alltid tjänsteinnehavarnas beredningsarbete. Däremot är det inte ens avsikten med de gemensamma diskussionerna att få fram "mellanbeslut" i ärendena, eftersom också beredningsarbetet vid det skedet är på hälft. De frågor, kommentarer och önskemål som kommer fram under diskussionerna kan vara sinsemellan motstridiga, och då kan de inte alla beaktas i beredningen som sådana. Planändringar utgör alltid resultat av politiskt beslutsfattande och i många fall kompromisser.

I utvärderingsberättelsen konstaterar revisionsutskottet avslutningsvis att målen för verksamheten och ekonomin som har godkänts av fullmäktige har uppnåtts i genomsnitt väl.

Revisionsutskottet tackar stadens tjänsteinnehavare, styrelsen och utskotten för arbetet under fullmäktigeperioden.

Revisionsutskottets utvärderingsberättelse för år 2020

Revisionsutskottet ska enligt 121 § i kommunallagen bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Resultaten av bedömningen förs fram i utvärderingsberättelsen.

Revisionsutskottet godkände 20.5.2021 § 33 utvärderingsberättelsen för år 2020. Stadsfullmäktige antecknade utvärderingsberättelsen för kännedom 14.6.2021 § 31.

Utskotten bör ta ställning till revisionsutskottets frågor. Stadsstyrelsen sammanställer sedan svaren i ett utlåtande som gäller hela stadens verksamhet.

Utvärderingsberättelsen, som är godkänd av revisionsutskottet, delas ut som **bakgrundsmaterial** till föredragningslistan.

Finska utskottets för undervisning och småbarnspedagogik kommentarer

I sig ställs inga direkta frågor till utskottet, men vissa av kommentarerna i rapporten bör ändå tas upp:

- *Revisionsutskottet rekommenderar att de till buds stående resurserna beaktas vid fastställandet av målen på årsnivå och antalet mål, särskilt under den ekonomiska osäkerhet som råder. Målen kan också med fördel delas in i delmål som schemaläggs och följs upp.*
  - Inför bildningssektorns utskotts budgetförslag för år 2022 har man gått igenom de uppställda målen, reviderat dem, minskat deras antal och strävat till att definiera mätarna så att man lätt ska kunna utläsa målens verkan.
- *Hur kommuniceras resultaten från skolhälsoenkäten? Baserat på resultaten av skolhälsoenkäterna, hur kommer staden överens om åtgärderna och hur implementeras åtgärderna i stadsorganisationen?*
- *Revisionsutskottet rekommenderar att enkätresultaten också i fortsättningen delas upp enligt elevernas hemkommun.*
- *Revisionsutskottet konstaterar – liksom under flera tidigare år – att inga slutsatser kan dras av svaren på skolhälsoenkäten om Grankullaungas välbefinnande.*
- *Revisionsutskottet önskar att barn och föräldrars delaktighet kommer att beaktas och att samarbete med organisationer utvecklas.*
  - Skolhälsoenkäten behandlas i bildningssektorns tre utskott. Dessutom behandlas den i ungdomsfullmäktige. Resultaten läggs även ut på stadens hemsidor. I fortsättningen kommer också

resultaten att behandlas mer systematiskt med skolornas personal och elever / studerande samt med vårdnadshavarna.

- En uppdelning av resultaten enligt elevernas hemkommun i skolhälsoenkäten är i dagens läge inte möjlig p.g.a. hur resultaten delges kommunerna.
- *Revisionsutskottet önskar få mer detaljerad information om Grankullaungas mentala och fysiska välbefinnande och följderna av coronapandemin.*
  - Resultaten av det coronaexitprogram som genomförs under år 2021 kommer att delges utskotten.
- *I synnerhet är fysik aktivitet för barn och ungdomar och uppmuntran till det mycket viktigt ur folkhälsosynpunkt och bör ses som en riktlinje för ungdomstjänsterna i allmänhet.*
  - Genom satsning såväl på idrotts- och andra dylika platser som på ledd verksamhet strävas till att erbjuda barn och unga olika fysiska aktiviteter. Klubbverksamheten och Grani-modellen bidrar också till arbetet för att uppmuntra alla att hitta en lämplig verksamhet.

Revisionsutskottets utvärderingsberättelse för år 2020

Revisionsutskottet ska enligt 121 § i kommunallagen bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Resultaten av bedömningen förs fram i utvärderingsberättelsen.

Revisionsutskottet godkände 20.5.2021 § 33 utvärderingsberättelsen för år 2020. Stadsfullmäktige antecknade utvärderingsberättelsen för kännedom 14.6.2021 § 31.

Utskotten bör ta ställning till revisionsutskottets frågor. Stadsstyrelsen sammanställer sedan svaren i ett utlåtande som gäller hela stadens verksamhet.

Utvärderingsberättelsen, som är godkänd av revisionsutskottet, delas ut som **bakgrundsmaterial** till föredragningslistan.

Kultur och fritidsutskottets kommentarer

I sig ställs inga direkta frågor till utskottet, men vissa av kommentarerna i rapporten bör ändå tas upp:

- *Revisionsutskottet rekommenderar att de till buds stående resurserna beaktas vid fastställandet av målen på årsnivå och antalet mål, särskilt under den ekonomiska osäkerhet som råder. Målen kan också med fördel delas in i delmål som schemaläggs och följs upp.*
  - Inför bildningssektorns utskotts budgetförslag för år 2022 har man gått igenom de uppställda målen, reviderat dem, minskat deras antal och strävat till att definiera mätarna så att man lätt ska kunna utläsa målens verkan.
- *Hur kommuniceras resultaten från skolhälsoenkäten? Baserat på resultaten av skolhälsoenkäterna, hur kommer staden överens om åtgärderna och hur implementeras åtgärderna i stadsorganisationen?*
- *Revisionsutskottet rekommenderar att enkätresultaten också i fortsättningen delas upp enligt elevernas hemkommun.*
- *Revisionsutskottet konstaterar – liksom under flera tidigare år – att inga slutsatser kan dras av svaren på skolhälsoenkäten om Grankullaungas välbefinnande.*
- *Revisionsutskottet önskar att barn och föräldrars delaktighet kommer att beaktas och att samarbete med organisationer utvecklas.*
  - Skolhälsoenkäten behandlas i bildningssektorns tre utskott. Dessutom behandlas den i ungdomsfullmäktige. Resultaten läggs även ut på stadens hemsidor. I fortsättningen kommer också

- resultaten att behandlas mer systematiskt med skolornas personal och elever / studerande samt med vårdnadshavarna.
- En uppdelning av resultaten enligt elevernas hemkommun i skolhälsoenkäten är i dagens läge inte möjlig p.g.a. hur resultaten delges kommunerna.
  - *Revisionsutskottet önskar få mer detaljerad information om Grankullaungas mentala och fysiska välbefinnande och följderna av coronapandemin.*
    - Resultaten av det coronaexitprogram som genomförs under år 2021 kommer att delges utskotten.
  - *I synnerhet är fysik aktivitet för barn och ungdomar och uppmuntran till det mycket viktigt ur folkhälsosynpunkt och bör ses som en riktlinje för ungdomstjänsterna i allmänhet.*
    - Genom satsning såväl på idrotts- och andra dylika platser som på ledd verksamhet strävas till att erbjuda barn och unga olika fysiska aktiviteter. Klubbverksamheten och Grani-modellen bidrar också till arbetet för att uppmuntra alla att hitta en lämplig verksamhet.

Revisionsutskottets utvärderingsberättelse för år 2020

Enligt kommunallagen § 121 ska revisionsutskottet bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Bedömningen framställs i utvärderingsberättelsen.

Revisionsutskottet godkände 20.05.2021 § 33 utvärderingsberättelsen för år 2020. Stadsfullmäktige antecknade utvärderingsberättelsen för kännedom 14.06.2021 § 31.

Utskotten bör ta ställning till revisionsutskottets frågor. Stadsstyrelsen sammanställer sedan ett utlåtande som gäller hela stadens verksamhet. Den av revisionsutskottet godkända utvärderingsberättelsen finns som bilaga.

Svenska utskottets för undervisning och småbarnspedagogik kommenterar I sig ställs inga direkta frågor till utskottet, men vissa kommentarer bör ändå beakta:

- Revisionsutskottet rekommenderar att de till buds stående resurserna beaktas vid fastställandet av målen på årsnivå och antalet mål, särskilt under den ekonomiska osäkerhet som råder. Målen kan med fördel delas in i delmål som schemaläggs och följs upp.
  - Inför bildningssektorns utskotts budgetförslag för år 2022 har man gått igenom de uppställda målen, reviderat dem, minskat deras antal och strävat till att definiera mätarna så att man lätt ska kunna utläsa målens verkan.
- Hur kommuniceras resultaten från skolhälsoenkäten? Baserat på resultaten av skolhälsoenkäterna, hur kommer staden överens om åtgärderna och hur implementeras åtgärderna i stadsorganisationen?
- Revisionsutskottet rekommenderar att enkätresultaten också i fortsättningen delas upp enligt elevernas hemkommun.
- Revisionsutskottet konstaterar - liksom under flera tidigare år - att inga slutsatser kan dras av svaren på skolhälsoenkäten om Grankullaungas välbefinnande.
- Revisionsutskottet önskar att barn och föräldrars delaktighet kommer att beaktas och att samarbete med organisationer utvecklas.
  - Skolhälsoenkäten behandlas i bildningssektorns tre utskott. Dessutom behandlas de i ungdomsfullmäktige. Resultaten läggs även ut på stadens hemsidor. I fortsättningen kommer också resultaten att behandlas mer systematiskt med skolornas personal och elever / studerande samt med vårdnadshavarna.

- En uppdelning av resultaten enligt elevernas hemkommun i skolhälsoenkäten är i dagens läge inte möjlig p.g.a. hur resultaten delges kommunerna.
- Revisionsutskottet önskar få mer detaljerad information om Grankullaungas mentala och fysiska välbefinnande och följderna av coronapandemin.
  - Resultaten av det Corona-Exitprogram som genomförs under år 2021 kommer att delges utskotten.
- I synnerhet är fysisk aktivitet för barn och ungdomar och uppmuntran till det mycket viktigt ur folkhälsosynpunkt och bör ses som en riktlinje för ungdomstjänsterna i allmänhet.
  - Genom satsning såväl på idrotts- och andra dylika platser som på ledd verksamhet strävas till att erbjuda barn och unga olika fysiska aktiviteter. Klubbverksamheten och Grani-modellen bidrar också till arbetet för att uppmuntra alla att hitta en lämplig verksamhet.

ALLMÄNNA FÖRVALTNINGENS BEMÖTANDE

2. 2 Uppföljning av observationerna och utvecklingsförslagen i föregående års utvärderingsberättelser

Revisionsutskottet anser att även om tvåspråkighetsprogrammet inte är lagstadgat så behövs det och bör uppdateras snarast.

Som rubriken anger så har stadens tvåspråkighetsprogram gjorts upp för åren 2015–2017, men det huvudsakliga budskapet om stadens tvåspråkighet och de olika sätten att omsätta den i praktiken föråldras inte. Tvåspråkigheten borde "sitta i ryggmärgen" hos stadens anställda. Uppdateringen av tvåspråkighetsprogrammet påbörjades på hösten 2020, men har inte kunnat slutföras på grund av att pandemin gav upphov till andra beredningsuppgifter. På våren 2021 konstaterades det att det vore ändamålsenligt att föra tvåspråkighetsprogrammet till behandling i de nya organen och fullmäktige som inledde sitt arbete på hösten. Tvåspråkighetsprogrammet kommer att sändas på remiss ännu under slutet av 2021 och förs till fullmäktige för behandling i början av 2022.

Utvärdering av hur åtgärderna för 2020 och för hela fullmäktigeperioden i Grankullas stadsstrategi 2018–2022 har uppfyllts

Revisionsutskottet rekommenderar att de till buds stående resurserna beaktas vid fastställandet av målen på årsnivå och antalet mål, särskilt under den ekonomiska osäkerhet som råder. Målen kan också med fördel delas in i delmål som schemaläggs och följs upp.

Inom sektorerna och stadens ledningsgrupp har man kunnat konstatera att den nuvarande strategins svaghet har varit att den omfattar ett stort antal mål i proportion till de till buds stående resurserna. Arbetet med den nya strategin har börjat och utgångspunkten är att minska antalet insatsområden och att fördela målen på olika år, så de berör hela strategiperioden.

6. Övriga observationer

6.1 Allmänna förvaltningen

Coronapandemin

Fullmäktige godkände 23.3.2020 styrelsens förslag till ändringen av förvaltningsstadgan så att organen under de gällande undantagsförhållandena kan fatta behöriga beslut vid elektroniska sammanträden och att stadsdirektören får vidta de åtgärder som behövs. Stadsstyrelsen beslutade 17.8.2020 att de särskilda befogenheterna upphör. Härefter har beslut fattats i en beredskapsledningsgrupp. Som en följd av coronasituationen blev det klart att förvaltningsstadgan måste uppdateras angående krissituationer.

Revisionsutskottet rekommenderar att förvaltningsstadgan uppdateras så att förfaranden och befogenheter i krissituationer är tydliga och möjliggör smidigt beslutsfattande.

Förvaltningsstadgans brister vid krissituationer blev väldigt tydliga i och med pandemin, och vid nästa uppdatering av förvaltningsstadgan ska bl.a. befogenheter i anslutning till ledning och beslutsfattande i krissituationer läggas till.

6.2

Arbetsnöjdheten bland personalen

Svarsprocenten för arbetsnöjdheten bland personalen 2020 (HENTY) var 56 procent, medan den i allmänhet ligger på 65 procent i kommunerna.

Hur kommer personalens arbetsnöjdhet att förbättras?

Många olika slag av satsningar görs för att förbättra personalens arbetsnöjdhet. Personalen har tillfrågats om åsikter bl.a. i anslutning till att utveckla personalförmånerna. Personalförmånerna har utvecklats med beaktande av personalens åsikter och den tillgängliga penningssumman. Kommunikationen har också förbättrats och arbetet med att förnya intranätet har påbörjats. Regelbundna chefsforum har hållits sedan hösten 2020 i syfte att säkra chefsarbete av jämn kvalitet, och alla chefer förutsätts delta. Stadens anvisningar och verksamhetssätt har förnyats och gjorts mer enhetliga enligt de anvisningar som personalsektionen har godkänt. Pulssi-enkäten görs också regelbundet och utvecklingsbehov som framkommer där åtgärdas.

Coronapandemin har utgjort en utmaning för hela vår personal. Nya verksamhetssätt infördes snabbt under våren 2020. Personalens välmående har följts upp bl.a. genom att följa med antalet besök inom företagshälsovården och beakta de utvecklingsbehov som företagshälsovården tar upp. Också de utvecklingsbehov som kommit fram i arbetsplatsutredningarna har uppmärksammats och fortsatta åtgärder som behövs har vidtagits.

Både Grankulla stad och hela huvudstadsregionen har rekryteringsproblem till vissa uppgifter. Vi har försökt hantera den här utmaningen bl.a. genom att erbjuda en konkurrenskraftig lön, fungerande personalförmåner och genom att använda justeringspottarna för att avhjälpa lokala brister i lönerna. Medarbetarupplevelsen påverkas också positivt av god introduktion i arbetet för nya arbetstagare och bra chefsarbete.